ARCELORMITTAL POLAND S.A. KOMISJA ROBOTNICZA HUTNIKÓW
Solidarność NSZZ

Nowohucki Biuletyn Solidarności

Nr 34/1445
13 września 2017 r.
Kraków

ZEBRANIE PRZEWODNICZĄCYCH

▶ Dobiegają końca **negocjacje Protokołu Dodatkowego nr 5** do ZUZP. Negocjujący w imieniu KRH Krzysztof Stypuła poinformował przewodniczących na poniedziałkowym zebraniu, że w wyniku dyskusji strony Zespołu Roboczego uznały za uzgodnioną treść Protokołu oraz ustaliły, że formalne podpisywanie ww. dokumentu będzie się odbywało drogą obiegową w siedzibie Biura Dialogu Społecznego. Ze strony NSZZ „Solidarność" podpisanie protokołu będzie możliwe po jego przyjęciu przez najbliższe posiedzenie Zakładowej Komisji Koordynacyjnej. Uzgadniając Protokół strony ustaliły, że możliwość przyznawania Dodatkowego Funduszu Motywacyjnego za wdrażanie do pracy, szkolenie oraz przekazywanie umiejętności i kompetencji nowo zatrudnionym pracownikom, dotyczy stanowisk robotniczych. Po zarejestrowaniu Protokołu Dodatkowego nr 5 do ZUZP, w przypadku stanowisk liderów nadzorujących pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych bezpośrednio podległych liderowi, Strona Pracodawcy podejmie działania celem zmiany schematów organizacyjnych Spółki w taki sposób, aby nie zawierały one stanowisk liderów, którym bezpośrednio podlegają pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych. Pracodawca przedstawi pracownikom aktualnie zatrudnionym na ww. stanowiskach, propozycję Porozumienia Zmieniającego, w którym zaproponuje stanowisko mistrza i do czasu przedstawienia pracownikom propozycji Porozumienia Zmieniającego, będą oni uprawnieni do otrzymywania równowartości dodatku mistrzowskiego, wg zasad analogicznych jak dla stanowiska mistrza.

Jeśli chodzi o pozostałe przyjęte rozwiązania, to ustalono, iż nastąpi zmiana w § 24 naszego ZUZP i **dodatek za pracę w porze nocnej od 11.09 będzie wynosił 3,58 zł** zamiast dotychczasowych 3,33 zł za godzinę pracy. Ustalono także, że **dodatek za sprawowanie funkcji brygadzisty wynosił będzie od 50 do 250 zł miesięcznie**, zależnie od zakresu i złożoności prac wykonywanych przez brygadę, ilości wszystkich pracowników w brygadzie i stopnia uciążliwości występujących warunków pracy. Wysokość dodatku proponuje kierownik komórki organizacyjnej, a ostateczną decyzję podejmuje Dyrektor Personalny lub osoba przez niego upoważniona, na wniosek Dyrektora Oddziału/Zakładu. Za okres zastępstwa pracownikowi pełniącemu w tym okresie funkcję brygadzisty (powierzoną pisemnie) przysługuje, proporcjonalnie do ilości dni pełnienia zastępstwa w danym miesiącu, dodatek w wysokości jaką otrzymywał zastępowany brygadzista.

Jeśli chodzi o kwestię zastępstw, to ustalono także, iż w przypadku powierzenia pracownikowi pracy na stanowisku niżej wynagradzanym od jego stanowiska pracy (zastępstwo) za wykonaną pracę pracownik otrzymuje wynagrodzenie wynikające z umowy o pracę, zaś w przypadku powierzenia pracownikowi pracy na stanowisku wyższym hierarchicznie i/lub wyżej wynagradzanym od jego stanowiska pracy (zastępstwo), za pracę w tym czasie na tym stanowisku, pracownik otrzymuje dodatek w wysokości 3 zł za każdą godzinę pracy, w czasie której pełnione jest zastępstwo, przy pełnieniu zastępstwa w sposób ciągły przez okres co najmniej 14 dni kalendarzowych (przez stanowisko wyżej wynagradzane rozumie się stanowisko, dla którego w taryfikatorze stanowisk określona jest wyższa maksymalna kategoria zaszeregowania). Powierzenie zastępstwa następuje na piśmie. Kierownik danej jednostki organizacyjnej składa do Biura Kadr, Wynagrodzeń i Świadczeń – we wzajemnie uzgodnionej formie, informację dotyczącą powierzenia pracownikowi pełnienia zastępstwa. Niniejsze zasady powierzenia pracownikowi pracy na stanowisku wyższym hierarchicznie i/lub wyżej wynagradzanym od jego stanowiska pracy, nie dotyczą przypadków powierzenia Pracownikowi pełnienia obowiązków mistrza, określonych odrębnie w Załączniku nr 8 do ZUZP.

W omawianym protokole dodatkowym **uzgodniono także Zasady uruchamiania Funduszu Premiowego i Dodatkowego Funduszu Motywacyjnego**. Fundusz Premiowy i Dodatkowy Fundusz Motywacyjny jest składnikiem osobowego funduszu płac. Według tych zasad Fundusz Premiowy jest uruchamiany, za okresy miesięczne, w wysokości 7% od płac zasadniczych pracowników Spółki, wg stanu na ostatni dzień miesiąca, za który uruchamiany jest Fundusz Premiowy. W Funduszu Premiowym uwzględnia się również, proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, płace zasadnicze pracowników Spółki zatrudnionych/zwolnionych w trakcie miesiąca, za który uruchamiany jest Fundusz Premiowy. Dyrektor Personalny dokonuje - proporcjonalnie do udziału płac zasadniczych – podziału Funduszu Premiowego dla poszczególnych Zakładów/Biur w Centrali. Dodatkowo w każdym miesiącu uruchamiany jest Dodatkowy Fundusz Motywacyjny w wysokości 2% płac zasadniczych pracowników Spółki, do podziału za realizację szczególnie ważnych zadań, z przyjęciem zasady, że dysponentem 50% ww. Funduszu jest Prezes Zarządu Dyrektor Generalny, a pozostałe 50% Funduszu Motywacyjnego przekazywane jest Dyrektorom Zakładów/Biur Centrali na podstawie udziału płac zasadniczych pracowników poszczególnych Zakładów/Biur Centrali. Dyrektor Personalny comiesięcznie informuje pisemnie Zakładowe Organizacje Związkowe o wielkości Funduszu Premiowego w Spółce, kwotach Funduszu Premiowego i Dodatkowego Funduszu Motywacyjnego przydzielonych dla poszczególnych Zakładów/Biur Centrali.

Do ZUZP AMP wprowadzono także **nowy Załącznik Nr 8 – Zasady przyznawania dodatku mistrzowskiego w ArcelorMittal Poland S.A.** Pracownicy na stanowisku mistrza uprawnieni są do otrzymywania dodatku mistrzowskiego, zwanego dalej „dodatkiem". Dodatek jest uruchamiany i wypłacany w okresach miesięcznych, wraz z wynagrodzeniem za pracę. Maksymalna wysokość dodatku, w zależności od stopnia realizacji powierzonych mistrzowi zadań i w zależności od ilości wszystkich pracowników podległych mu pośrednio i bezpośrednio, będzie wynosiła (w przedziałach kwotowych) maksymalnie od 0 do 300 zł/400 zł/500 zł/700zł/

ciąg dalszy na str.2

dokończenie ZEBRANIA PRZEWODNICZĄCYCH

800zł/1000zł. Decyzję o wysokości indywidualnego dodatku podejmuje jednoosobowo, w sposób uznaniowy, bezpośredni przełożony mistrza, informując bez zbędnej zwłoki pracownika o podjętej decyzji.

Wysokość dodatku uzależniona jest m.in. od oceny wykonywania zadań, określonych przed danym miesiącem oraz promowania i egzekwowania wśród pracowników procesu podnoszenia świadomości w zakresie bhp oraz przestrzegania przez nich norm i przepisów bhp. W przypadku czasowej nieobecności w pracy pracownika na stanowisku mistrza, biorąc pod uwagę sytuację związaną z koniecznością koordynowania prac oraz zapewnienia właściwego nadzoru nad podległymi pracownikami, kierownik danej jednostki organizacyjnej składa do Biura Kadr, Wynagrodzeń i Świadczeń – we wzajemnie uzgodnionej formie, informację dotyczącą powierzenia innemu pracownikowi pełnienia obowiązków mistrza. Kopia powyższej informacji doręczana jest pracownikowi pełniącemu zastępstwo. W przypadku pełnienia zastępstwa obowiązków mistrza w sposób ciągły przez okres co najmniej 14 dni kalendarzowych, dodatek mistrzowski z tytułu pełnienia obowiązków mistrza przysługuje z dniem powierzenia pełnienia obowiązków mistrza.

Do Protokołu Dodatkowego nr 5 związkom zawodowym **nie udało się wprowadzić dodatku szkoleniowego** za wdrażanie do pracy, szkolenie oraz przekazywanie umiejętności i kompetencji nowozatrudnionym pracownikom na stanowiska robotnicze. Powyższa potrzeba szkoleniowa wynika zdaniem związków zawodowych głównie z wymiany pokoleniowej, jaka dokonuje się we wszystkich oddziałach i lokalizacjach ArcelorMittal Poland S.A., która powoduje odchodzenie doświadczonych i wysoko wykwalifikowanych pracowników i zastępowanie ich nowozatrudnionymi pracownikami, najczęściej nie znającymi kultury organizacyjnej i technicznej naszej firmy oraz nie posiadającymi odpowiednich umiejętności i kompetencji. Natomiast wdrażanie do pracy, szkolenie oraz przekazywanie umiejętności i kompetencji nowozatrudnionym pracownikom wymaga od doświadczonych i długoletnich pracowników ArcelorMittal Poland S.A. dodatkowego wysiłku i umiejętności dydaktycznych oraz pociąga za sobą bezpośrednią odpowiedzialność za bezpieczeństwo szkolonych pracowników. Ponadto wprowadzenie dodatku szkoleniowego stworzy konkretną zachętę dla szkolących pracowników przekazywania jak największego zakresu swoich umiejętności i kompetencji nowozatrudnionym pracownikom, co z kolei będzie miało korzystny wpływ na poziom wiedzy technicznej i stałego jej podnoszenia w całej organizacji ArcelorMittal Poland S.A.

W związku z zakończeniem uzgadniania treści Protokołu Dodatkowego Nr 5 do ZUZP, Strona Związkowa Zespołu Roboczego oczekuje od Pracodawcy szybkiego przystąpienia do ponownych rozmów w celu systemowego uregulowania zasad wypłaty ww. dodatku szkoleniowego.

Strony ustaliły ponadto, że w ust.5. Załącznika Nr 2 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników ArcelorMittal Poland S.A. – „Zasady stosowania zmianowej organizacji pracy", **zmienia się zapis o dodatku zmianowym z 5,13 zł na 5,53zł**.

▶ Po podpisaniu przez wszystkie strony Protokołu nr 5, jego pełna treść znajdzie się na naszej stronie internetowej w zakładce PLIKI.

▶ Tegoroczny **wyjazd na XXXV Pielgrzymkę Ludzi Pracy** odbędzie się w niedzielę 17 września. Autobusy będą podstawione pod bud. „Z" dawnego Centrum Administracyjnego HTS. Planowany był odjazd o godz. 7.30, jednak organizatorzy wyjazdu po otrzymaniu informacji o utrudnieniach na trasie Kraków - Częstochowa (remonty i zwężenia) **proszą uczestników wyjazdu o nieco wcześniejsze przybycie (na godz. 7.00)**, aby zapewnić sobie niezbędną rezerwę czasową na dojazd.

▶ Trwają przygotowania do XXII Biegu Memoriałowego B. Włosika. który odbędzie się 14 października. Zapisy do biegu - **wyłącznie poprzez internet** - rozpoczną się 18 września. Link do strony z zapisami znajduje się na naszej stronie internetowej w zakładce BIEG.

▶ Ustalono dodatkowy dzień wolny za Święto Trzech Króli przypadające w sobotę 6.01.2018r. Dodatkowy dzień wolny przypadnie w dniu 2.01.2018r.

▶ Zgodnie z decyzją Komisji Krajowej w dn. 16 września br. (sobota) jest organizowana pikieta protestacyjna przed budynkiem biura Komisji Europejskiej w Warszawie. Protest jest związany ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, która zgłosiła zastrzeżenia do obniżenia wieku emerytalnego w naszym kraju, które zacznie obowiązywać od 1 października. Unijni urzędnicy stwierdzili, że niższy wiek emerytalny dla kobiet stanowi dyskryminację oraz zapowiedzieli naciski na polski rząd w celu ponownego zrównania wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn.

Pikieta protestacyjna przed Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Warszawie przy ul. Jasnej 14/16a rozpocznie się 16 września o godz. 12.00. Zbiórka uczestników manifestacji – ul. Jasna 7 (przed siedzibą biura Komisji Krajowej NSZZ Solidarność w Warszawie). **Wyjazd na pikietę organizowany przez Komisja Robotnicza Hutników NSZZ „Solidarność" ArcelorMittal Poland SA. nastąpi w dniu 16 września o godz. 6.00 spod bud. „Z" dawnego Centrum Administracyjnego HTS**.

Główna Komisja BHP

W dniu 6. września odbyło się kolejne posiedzenie Głównej Komisji BHP. W trakcie spotkania poruszono kwestie statystyki BHP, realizacji poprzednio przyjętych zadań oraz podsumowano wiosenne przeglądy warunków pracy. Omówiono także piramidę bezpieczeństwa, wypadek śmiertelny oraz wypadki poważne w AMO. Zebrani przeanalizowali procedurę postępowania przy organizacji i finansowaniu leczenia i rehabilitacji pracowników oraz realizację projektu przeciwdziałania negatywnym skutkom stresu. W dalszej części posiedzenia omówiono wniosek o ujednolicenie zapisów w zarządzeniu dotyczącym poruszania się pojazdami jednośladowymi. Obecnie rowerzystów i motorowerzystów obowiązuje kamizelka odblaskowa, natomiast motocyklistów strój z elementami odblaskowymi. W trakcie dyskusji potwierdzono, że motocykliści i motorowerzyści mają przestrzegać prawa o ruchu drogowym, w tym posiadać odpowiednie oznakowanie, a rowerzyści powinni mieć ujednolicone oznakowania do poruszania się po drogach ArcelorMittal Poland.

Na zakończenie spotkania omówiono zaczynający się we wrześniu Tydzień Zdrowia. Na ten czas zaplanowano m.in. marszobieg charytatywny w Krakowie w dniu 28 września, badania diagnostyczne oferowane przez Hutniczą Fundację Ochrony Zdrowia oraz programy „Wiem co jem", „Zdrowo jem", „Walka z nałogiem", jak również VII Bieg Hutników w dniu 4 października.

W sprawach różnych kol. Andrzej Grabski zgłosił skargi pracowników na bardzo słabą jakość ręczników, które nie wchłaniają wody oraz złą jakość odzieży roboczej (co widać już po pierwszym

praniu). Oba tematy zostały przyjęte i decyzją Komisji zostanie wniesiona propozycja do Biura Zakupów o przeprowadzenie przetargu na nowe ręczniki o większej gramaturze, natomiast jeśli chodzi o pranie należy wszystkie uwagi kierować jako reklamacje do Pani Marzeny Wójcik z Biura Zakupów.

Co z kształceniem przyszłej kadry hutniczej?

Do Rady Sekretariatu Metalowców wpłynęła niedawno odpowiedź z Ministerstwa Rozwoju i Finansów od min. Jadwigi Emilewicz na wysłane wcześniej pytanie odnośnie realizacji postulatów Rady Dialogu Społecznego dotyczących różnego rodzaju zagrożeń dla hutnictwa w Polsce. Między innymi odnosi się ona do czekających tę branżę zmian w zakresie polityki zatrudnienia i procesu szkolenia przyszłych kadr.

Z pisma dowiadujemy się, że w roku szkolnym 2016/2017 w ramach polskiego systemu oświaty możliwe było kształcenie w następujących zawodach związanych z hutnictwem i metalurgią:

- technik hutnik,
- operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej,
- operator maszyn i urządzeń metalurgicznych.

Według stanu na dzień 30 września 2016 r. w szkołach ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe w zawodach związanych z hutnictwem i metalurgią naukę odbywało 132 uczniów, w tym: 124 uczniów w zawodzie technik hutnik, 8 uczniów w zawodzie operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej.

W ubiegłym roku Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło realne działania w kierunku pozytywnych zmian w systemie kształcenia zawodowego, tak aby system ten był bardziej skuteczny i efektywny oraz zharmonizowany z rynkiem pracy. W związku z reformą systemu oświaty oraz nowelizacją rozporządzenia MEN w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego do klasyfikacji tej wprowadzony został nowy zawód „operator maszyn i urządzeń hutniczych", w którym kształcenie jest możliwe od września 2017 r. Ponadto w roku szkolnym 2017/2018 będzie również możliwe kształcenie w zawodzie technik hutnik prowadzone w czteroletnim technikum.

Zmiany w emeryturach i rentach (cd.)

Średnie dalsze trwanie życia ustala się według tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę (lub w dniu, od którego zostaje przyznana emerytura, jeżeli zgłoszenie wniosku nie jest wymagane albo w dniu zgłoszenia wniosku nie są jeszcze spełnione wszystkie warunki wymagane do przyznania emerytury).

Wyjątek: Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zamiast tablicy z dnia zgłoszenia wniosku o emeryturę stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny. Od 1.10.2017 r. – będzie to tablica obowiązująca w dniu osiągnięcia wieku wynoszącego 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Osoby zgłaszające po 30 września 2017 r. wniosek o emeryturę z tytułu ukończenia obniżonego wieku emerytalnego, które nie ukończyły przed 1 października 2017 r. podwyższonego wieku emerytalnego mają prawo do wariantowego obliczenia emerytury poprzez zastosowanie średniego dalszego trwania życia dla wieku przejścia na emeryturę według:

• tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę, lub

• tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia wieku 60 lat przez kobietę lub 65 lat przez mężczyznę, jeżeli jest to dla nich korzystniejsze.

Osoby urodzone po 31 grudnia 1948 r., które osiągnęły przed 1 października 2017 r. podwyższony wiek emerytalny mają prawo do wariantowego obliczenia emerytury poprzez zastosowanie średniego dalszego trwania życia dla wieku przejścia na emeryturę według:

• tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę, lub

• tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągniecia podwyższonego wieku emerytalnego, lub

• tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia obniżonego wieku emerytalnego wynoszącego 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny w zależności od tego, co jest to dla nich korzystniejsze. Takie samo prawo mają mężczyźni urodzeni w 1948r., z tą różnicą, że w ich przypadku „wariantuje się" tablicę z dnia zgłoszenia wniosku z tablicami obowiązującymi w następnym dniu po dniu osiągnięcia obniżonego oraz podwyższonego wieku emerytalnego.

KATEDRY, WINO I ... GRAND BALLON

Gdyby trzeba było w trzech słowach określić naszą tegoroczną wyprawę myślę, że mogłyby być one takie, jak w tytule moich wspomnień. Choć wielu uczestnikom przyszły by na myśl również i inne hasła: bajkowe miasteczka, piękna roślinność, zachwycająca architektura, wielkie bitwy pierwszej wojny światowej, historia splatająca się ze współczesnością niemal na każdym kroku, upalne lato, winnice, plantacje chmielu i wiele jeszcze innych. Nasuwa się dużo skojarzeń, bo tak wielka ilość wrażeń pozostała nam głównie w pamięci, a częściowo na barwnych fotografiach. Oficjalna nazwa wycieczki brzmiała: *Francja na pograniczu Lotaryngii i Alzacji* i dziś można powiedzieć, że miała właściwie sygnalizować kierunek zwiedzania, bo przecież program, który został zrealizowany prawie w całości dzięki współpracy wszystkich uczestniczących, obejmował szerszy zakres. Dla urozmaicenia długiej drogi do pierwszego miejsca zakwaterowania, a jednocześnie wprowadzenia w atmosferę zwiedzania zatrzymaliśmy się w niemieckiej Saksonii, aby obejrzeć Göltzschtalbrücke - największy na świecie ceglany most kolejowy. Podobno użyto tam ponad 26 milionów cegieł! Ciekawe na ile bloków w naszej starej Nowej Hucie można by to przeliczyć? Pierwszy obiekt dla fotoamatorów był więc imponujący. Kolejne były równie potężne, a przecież o wiele bardziej zachwycające swoją urodą architektoniczną i wzbudzające podziw dla kunsztu dawnych rzemieślniczych mistrzów, budowniczych, dla ich zdawałoby się niczym nie ograniczonej fantazji i wyobraźni. Mowa oczywiście o wspaniałych katedrach i bazylikach. Podziwialiśmy je w Metz i Nancy - największych miastach Lotaryngii, w Strasburgu i Colmarze - alzackich miastach uważanych za jedne z najbardziej malowniczych w Europie, w Luksemburgu, w szwajcarskiej Bazylei i w niemieckim Ulm. W pewnym momencie wydawało się, że wokół nas są same katedry i jakby zaczynało to powszednieć... Ale to tylko pozorne wrażenie. Każda z nich miała w sobie to coś, co odróżniało ją od innych: w Metz niesamowita ilość i wielkość witraży, w tym wręcz ponadczasowe witraże Marca Chagalla. W Strasburgu potężna katedra z charakterystyczną sylwetką o niedokończonej jednej wieży, wspaniałymi rzeźbionymi portalami oraz ciekawym Filarem Anielskim wewnątrz i rzadko spotykanym monumentalnym zegarem astronomicznym. W Ulm gotycka katedra, cudem niemalże ocalała z alianckich nalotów dywanowych, z najwyższą

dokończenie na stronie 4

dokończenie ze str. 3

wieżą kościelną na świecie mierzącą 161,53 metra. W lewej nawie katedry bazylejskiej, równie monumentalnej jak poprzednie, zobaczyliśmy nagrobek sławnego Erazma z Rotterdamu.

I tak dalej można by bez końca wyliczać, a wszystko jeszcze okraszone było niesamowitymi opowieściami historycznymi naszego pilota, które bardzo często kończyły się polskimi akcentami. Poloników nie brakowało w trakcie całej wyprawy, bo przecież odwiedziliśmy Nancy - czarującą stolicę Lotaryngii, pełną parków, ogrodów, pięknych budowli wraz z reprezentacyjnym Placem Stanisława, wpisanym w 1983 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO ze względu na nowatorskie i nie spotykane ówcześnie nigdzie indziej rozwiązania architektoniczne. W centralnym miejscu placu stoi pomnik Stanisława Leszczyńskiego. Ten zdetronizowany król Polski był teściem Ludwika XV. Król Francji w 1738 roku mianował go księciem Lotaryngii. Leszczyński zarządzał prowincją przez 50 lat zapewniając jej rozkwit. Francuzi bardzo cenią naszego dostojnego rodaka, któremu nie powiodło się w Polsce, ale sukcesy odniósł za granicą.

Z odwiedzanych przez nas „perełek" z listy światowego dziedzictwa wymienić należy również Stare Miasto w Luksemburgu, które wraz z akweduktami doliny Alzette zostało wpisane na listę UNESCO. Do najbardziej imponujących obiektów, które warte są zobaczenia należą tam: późnogotycka katedra Notre Dame, Pałac Wielkich Książąt, kościół św. Michała, którego historia sięga 987 r. oraz robiące ogromne wrażenie pozostałości po Twierdzy Luksemburg wraz z mostem Adolfa i cudownymi panoramami. Dzięki położeniu tej części miasta w głębokiej dolinie, jest ona naturalnie oddzielona od wielkomiejskiego ruchu i gwaru i jakże odmienna od dzielnic, w której są rozmieszczone supernowoczesne, wielkogabarytowe budynki urzędów europejskich. Odskocznią dla tych wspaniałych miast, lecz przy 37 stopniowych upałach chwilami męczących, była wizyta w bajkowych alzackich wioskach czy miasteczkach leżących na trasie Alzackiego Szlaku Winnego, przebiegającego u podnóża Wogezów. Riquewihr, o którym mówi się, że jest „klejnotem pośród alzackich winnic" zalicza się do najpiękniejszych miasteczek we Francji. Jest szczelnie otoczone murami obronnymi, tuż za którymi rozciągają się winnice. Wewnątrz murów witają przybyszów stare brukowane uliczki i szachulcowe domki w intensywnych barwach. Kolorowe kwiaty zwieszają się z każdego okna, ściany domów obrośnięte są dzikimi i szczepionymi winoroślami, parapety, balustrady schodów i mostki obsadzone są zielenią. Gdyby nie to, że przed domami stoją współczesne samochody, można by pomyśleć, że czas zatrzymał się w miejscu. Równie malownicze, acz chyba jeszcze mniejsze jest Eguisheim, gdzie także na każdym kroku spotkać można winiarnie, gospody, sklepiki, gdzie można zdegustować i zakupić lokalne wina. Rozpiętość cen ogromna, ale i dla polskiego turysty coś się znajdzie (na tle innych cen francuskich całkiem przyzwoite).

Skoro byliśmy na szlaku winnym u podnóża Wogezów, to jakże moglibyśmy odpuścić ich najwyższy szczyt - Grand Ballon 1424 m n.p.m. Na jego szczycie znajduje się charakterystyczna stacja radarowa (wielki biały balon) oraz pamiątkowy kamienny obelisk, który wzniesiony został w 1927 roku ku czci tych co przyczynili się do powrotu Alzacji w granice Francji. W pobliże najwyższych szczytów Wogezów można bezproblemowo wjechać dzięki Route des Cretes (Droga Grzbietów). Ta niezwykle malownicza, widokowa szosa powstała jeszcze w czasie I wojny światowej. Pozwalała wówczas zaopatrywać walczące w górach z Niemcami wojska francuskie. Dziś droga wykorzystywana jest głównie przez turystów oraz rowerzystów próbujących swoich sił na przeszło 20 kilometrowym podjeździe. Z Grand Ballon rozpościera się przepiękna panorama okolicy, sąsiednich Alp oraz położonego już po niemieckiej stronie Schwarzwaldu.

Chwile zadumy i refleksji nad bezsensem wielkich wojen przeżyliśmy na cmentarzysku wojennym w Verdun, gdzie według szacunków historyków zginęło blisko osiemset tysięcy żołnierzy i wystrzelono 36 milionów pocisków, oraz na wzgórzu Hartmannswillerkopf zwanym potocznie Starym Armandem, które również było jednym z głównych pól bitew w pierwszej wojnie światowej, a obecnie jest pomnikiem narodowym.

Dopełnieniem różnorodnych wrażeń była wizyta w eko-muzeum Alzacji w Ungersheim, gdzie na wolnym terenie można było zajrzeć do autentycznych, starych domostw, warsztatów rzemieślniczych czy wiejskich zagród. Były też i żywe bociany, w naszym wyobrażeniu polskie, które są również symbolem Alzacji (choć może to były nasze na urlopie?). I tak właściwie bardzo pokrótce opowiedziałam o naszej wyprawie, bo przecież jeszcze wypadałoby wspomnieć słynny ołtarz z Isenheim Matthiasa Grünewalda, który oglądaliśmy w muzeum Unterlinden w Colmarze, spacer francuską Wenecją w tymże mieście, replikę amerykańskiej statui wolności, bo z Colmaru pochodzi jej twórca. Zdziwienie przyniósł najstarszy bodajże we Francji kościół, a właściwie stara rzymska bazylika św. Piotra w Metz, zamknięta na głucho, o której w informacji turystycznej nie potrafili nic powiedzieć. Na pewno zostaną w pamięci zaułki „Małej Francji" w Strasburgu czy spacer po Wielkiej i Małej Bazylei z podobiznami bazyliszka uwiecznionymi czy to w fontannach czy płaskorzeźbach na starych kamieniczkach. I wreszcie Schengen, mała, cicha miejscowość, a właściwie wioska z mini wystawą nakryć głowy służb granicznych z różnych państw, flagami państw europejskich (również i naszą polską!) nad rzeką Mozelą - popularna dzięki słynnemu traktatowi. I jeszcze ostatni nocleg w miejscowości Schönau, z której pochodzi obecny trener niemieckiej reprezentacji Joachim „Jogi" Löw.

Klamrą zamykającą naszą wyprawę i opowieści historyczne było zwiedzanie w drodze powrotnej zamku w Karlstein, zbudowanego przez czeskiego króla i cesarza rzymskiego Karola IV jako miejsce przechowywania królewskich skarbów, zbiorów świętych relikwii i klejnotów koronnych. Wyjątkowo sympatyczna przewodniczka świetnie uzupełniała się z naszym pilotem tłumaczącym z języka angielskiego, choć o najpiękniejszej kobiecie średniowiecznej Europy, trzeciej żonie Karola - Annie Świdnickiej zrozumieli chyba wszyscy bez tłumacza. Wiele pozytywnych wrażeń za nami... Teraz przeglądając zdjęcia, możemy wędrować wirtualnie po internecie i wspominać miejsca, gdzie i nasza noga stąpała. Ale nie zapominajmy, że i my mamy się czym pochwalić, zachodnie eko-muzea to przecież nasze poczciwe skanseny.

Uczestniczka

Z kręgu kultury

W dniu 21 października w Kijów Centrum w Krakowie, Al.Krasińskiego 34 odbędzie się V Jubileuszowa Gala Screen & Sound Fest. 2017. Gwiazdą wieczoru będzie Erika Lemay - występująca po raz pierwszy w Polsce - znana na całym świecie artystka słynnego kanadyjskiego Cirque du Soleil. W pierwszych rzędach cena biletu 40 zł/os. Osoby zainteresowane mogą rezerwować bilety pod numerem telefonu **12 290 16 34** .

NBS - pismo wydawane przez KRH NSZZ "Solidarność"
do użytku wewnętrznego członków i sympatyków Związku.
Nakład 2200 szt. **Redakcja: bud. LTT pok. 104, tel. 12 290 38 29**
e-mail: nbs.krh@poczta.fm, solidarnosc@krhhts.pl www.krhhts.pl